

REGERINGEN

Socialdepartementet

Statens folkhälsoinstitut	
Inkom	2011 -10- 13
Avd/Enh	.....
Dnr	VERK 2011/442

Regeringsbeslut

II:4

2011-10-06

S2011/8810/FST (delvis)

Statens folkhälsoinstitut
831 40 Östersund

Uppdrag om delmål, uppföljning och redovisning inom ramen för En strategi för genomförande av funktionshinderspolitiken 2011–2016

1 bilaga

Regeringens beslut

Arbetsförmedlingen, Arbetsmiljöverket, Boverket, Brottsoffermyndigheten, Domstolsverket, Kammarkollegiet, Migrationsverket, Post- och telestyrelsen, Riksantikvarieämbetet, Rikspolisstyrelsen, Sjöfartsverket, Socialstyrelsen, Specialpedagogiska skolmyndigheten, Statens folkhälsoinstitut, Statens kulturråd, Statens skolinspektion, Statens skolverk, Trafikverket samt Transportstyrelsen ges i uppdrag att under åren 2011–2015 arbeta enligt de delmål som regeringen har slagit fast för respektive myndighet i En strategi för genomförande av funktionshinderspolitiken 2011–2016 (regeringsbeslut den 16 juni 2011). En sammanställning av delmålen för respektive myndighet framgår av *bilagan*.

En utgångspunkt för myndighetens arbete i förhållande till delmålen är ansvars- och finansieringsprincipen. Den innebär att kostnaderna för att undanröja hinder och skapa tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning ska finansieras inom ramen för myndighetens ordinarie verksamhet.

Myndigheten ska årligen redovisa sitt arbete med delmålen i en särskild rapport till regeringen senast den 15 mars 2012, 2013, 2014 och 2015. Arbetet inom utbildningsområdet redovisas samlat av Statens skolverk i samråd med Statens skolinspektion och Specialpedagogiska skolmyndigheten.

Den årliga rapporten ska innehålla en redovisning av hur myndigheten har arbetat för att uppnå sina delmål, genomförda insatser och deras resultat och effekter, samt en lägesbedömning. Rapporten ska även redovisa de samråd som myndigheten har haft med funktionshindersorganisationerna och andra berörda aktörer i arbetet med att genomföra och följa upp delmålen inom myndighetens verksamhetsområde.

I den första rapporten ska myndigheten redovisa nollvärden, dvs. en beskrivning av hur situationen är när arbetet i förhållande till uppsatta delmål påbörjas. Där så är möjligt ska kvantitativa värden anges. Myndigheten ska även redovisa hur måluppfyllelsen ska mätas.

Myndigheten ska senast den 15 mars 2016 lämna en slutlig resultatredovisning till regeringen. Redovisningen ska innehålla en bedömning av effekterna av myndighetens arbete i förhållande till myndighetens delmål samt inriktningsmålen för det område inom vilket myndigheten verkar.

Den årliga rapporten samt den slutliga resultatredovisningen till regeringen ska lämnas till Regeringskansliet enligt följande.

Myndigheten	lämnar rapport till
Arbetsförmedlingen	Arbetsmarknadsdepartementet
Arbetsmiljöverket	Arbetsmarknadsdepartementet
Boverket	Socialdepartementet
Brottsoffermyndigheten	Justitiedepartementet
Domstolsverket	Justitiedepartementet
Kammarkollegiet	Finansdepartementet
Migrationsverket	Justitiedepartementet
Post- och telestyrelsen	Näringsdepartementet
Riksantikvarieämbetet	Kulturdepartementet
Rikspolisstyrelsen	Justitiedepartementet
Sjöfartsverket	Näringsdepartementet
Socialstyrelsen	Socialdepartementet
Statens folkhälsoinstitut	Socialdepartementet
Statens kulturråd	Kulturdepartementet
Statens skolverk	Utbildningsdepartementet
Trafikverket	Näringsdepartementet
Transportstyrelsen	Näringsdepartementet

Den årliga rapporten samt den slutliga resultatredovisningen ska vid samma tidpunkter som anges ovan även redovisas till Myndigheten för handikappolitisk samordning, Handisam.

Skälen för regeringens beslut

De nationella målen för funktionshinderspolitiken som riksdagen har beslutat om är: en samhällsgemenskap med mångfald som grund, att samhället utformas så att människor med funktionsnedsättning i alla åldrar blir fullt delaktiga i samhällslivet samt jämlikhet i levnadsvillkor för flickor och pojkar, kvinnor och män med funktionshinder (prop. 1999/2000:79, bet. 1999/2000:SoU14, rskr. 1999/2000:240). Det finns ingen bortre tidsgräns för dessa mål; de är ständigt aktuella.

Det funktionshinderspolitiska arbetet inriktas särskilt på att identifiera och undanröja hinder för full delaktighet i samhället för människor med funktionsnedsättning, att förebygga och bekämpa diskriminering av personer med funktionsnedsättning samt att ge barn, ungdomar och vuxna med funktionsnedsättning förutsättningar för självständighet och självbestämmande.

Utgångspunkter för detta arbete är att funktionshinderspolitiken är tvärsektoriell, att genomförandet av politiken är en del av arbetet med mänskliga rättigheter så som de bl.a. kommer till uttryck i FN-konventionerna om rättigheter för personer med funktionsnedsättning och om barnets rättigheter, att ansvars- och finansieringsprincipen gäller och att statliga myndigheter har ett särskilt ansvar i att genomföra målen för funktionshinderspolitiken. Den statliga sektorns ansvar kommer främst till uttryck i förordningen (2001:526) om de statliga myndigheternas ansvar för genomförandet av handikappolitiken samt genom ett uttalat sektorsansvar i ett antal myndighetsinstruktioner.

Regeringen har löpande följt upp arbetet med att genomföra funktionshinderspolitiken. I den senaste uppföljningen, som redovisades till riksdagen i mars 2010 (skr. 2009/10:166), konstaterar regeringen att de nationella målen och inriktningen för funktionshinderspolitiken ligger fast. Arbetet med att genomföra politiken måste dock effektiviseras och uppföljning och utvärdering av genomförda insatser och deras effekter måste förbättras. Som ett led i arbetet med att förtydliga de övergripande funktionshinderspolitiska målen har regeringen därför fastställt inriktningsmål inom nio prioriterade områden: Arbetsmarknadspolitiken, Socialpolitiken, Utbildningspolitiken, Transportpolitiken, IT-politiken, Ökad fysisk tillgänglighet, Rättsväsendet, Folkhälsopolitiken samt Kultur, medier och idrott (se närmare skr. 2009/10:166, s. 73 ff.). Utifrån inriktningsmålen har ett antal myndigheter som verkar inom dessa prioriterade områden haft i uppdrag att lämna förslag till delmål inom sina respektive verksamhetsområden för åren 2011–2016 samt hur målen ska följas upp (regeringsbeslut den 27 maj 2010).

Regeringen beslutade i juni 2011 om en strategi för de kommande fem årens insatser. Syftet med strategin är att presentera inriktningen för funktionshinderspolitiken under åren 2011–2016, ange konkreta mål för samhällets insatser samt hur insatserna ska kunna följas upp och utvärderas. I strategin anger regeringen de närmaste årens inriktning av insatserna inom de nio prioriterade områdena. I strategin redovisas även myndigheternas förslag till delmål och regeringen uttalar samtidigt sin avsikt att ge berörda myndigheter i uppdrag att arbeta enligt föreslagna delmål och uppföljningen av dessa.

Samtidigt som regeringen i dag beslutar om uppdrag att arbeta med delmål m.m. inom ramen för ovan nämnda strategi får Försäkringskassan och Konsumentverket i uppdrag att föreslå delmål för funktionshinders-

politiken inom sina respektive verksamhetsområden för perioden 2011–2016. Förslag ska också lämnas på hur delmålen ska mätas och följas. Avsikten är att Försäkringskassan och Konsumentverket, efter att regeringen har fastställt föreslagna delmål, ska åiterrapportera i enlighet med vad som gäller för berörda myndigheter i detta beslut.

En viktig del av strategin är att målen ska följas upp och att effekten av insatserna ska kunna mätas på ett bättre sätt. I strategin anges att Handisam kommer att få i uppdrag att inom ramen för sin ordinarie verksamhet ansvara för uppföljningen av strategins mål och insatser, samt för att utveckla ett sammanhållet system för att beskriva och analysera utvecklingen. Avsikten är att Handisam senast den 15 maj varje år ska lämna en samlad rapport till regeringen.

Regeringen ska årligen i budgetpropositionen redovisa resultaten av utvecklingen mot identifierade inriktningsmål och delmål.

Myndigheternas delmål och åiterrapporteringen av hur arbetet fortskrider blir därmed ett viktigt inslag i regeringens uppföljning av strategin.

På regeringens vägnar

Handwritten signature of Maria Larsson in blue ink, consisting of a stylized cursive script.

Maria Larsson

Handwritten signature of Tarja Birkoff in blue ink, consisting of a stylized cursive script.

Tarja Birkoff

Likalydande till
Domstolsverket
Arbetsförmedlingen
Arbetsmiljöverket
Boverket
Brottsoffermyndigheten
Kammarkollegiet
Migrationsverket
Post- och telestyrelsen
Riksantikvarieämbetet
Rikspolisstyrelsen
Sjöfartsverket
Socialstyrelsen
Specialpedagogiska skolmyndigheten
Statens kulturråd
Statens skolinspektion
Statens skolverk
Trafikverket
Transportstyrelsen

Kopia till

Statsrådsberedningen/SAM
Justitiedepartementet/PO, KRIM, DOM, SIM, KO
Finansdepartementet/BA, SMS
Utbildningsdepartementet/S, GV
Näringsdepartementet/TE, ITP
Kulturdepartementet/KV, KA
Arbetsmarknadsdepartementet/A, ARM
Regeringskansliets förvaltningsavdelning
Socialutskottet
Diskrimineringsombudsmannen
Försäkringskassan
Konsumentverket
Myndigheten för handikappolitisk samordning, Handisam
Sveriges Kommuner och Landsting

Socialdepartementet

Sammanställning av myndigheternas delmål inom ramen för En strategi för genomförande av funktionshinderspolitiken 2011–2016

I sin strategi för genomförande av funktionshinderspolitiken 2011–2016 (regeringsbeslut den 16 juni 2011) aviserar regeringen sin avsikt att ge Arbetsförmedlingen, Arbetsmiljöverket, Boverket, Brottsoffermyndigheten, Domstolsverket, Kammarkollegiet, Migrationsverket, Post- och telestyrelsen, Riksantikvarieämbetet, Rikspolisstyrelsen, Sjöfartsverket, Socialstyrelsen, Specialpedagogiska skolmyndigheten, Statens folkhälsoinstitut, Statens kulturråd, Statens skolinspektion, Statens skolverk, Trafikverket och Transportstyrelsen i uppdrag arbeta enligt de delmål som redovisas i strategin.

I det följande redovisas de delmål som respektive myndighet har föreslagit för att genomföra funktionshinderspolitiken inom sina respektive verksamhetsområden under 2011–2016. Myndigheterna har också föreslagit hur delmålen och insatserna ska följas upp.

Arbetsmarknadspolitik

Delmål för Arbetsförmedlingen

- Andelen personer med en funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga som får en anställning eller utbildning ska årligen öka under perioden.
- Andelen ungdomar, under 30 år, med en funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga som får en anställning eller utbildning ska årligen öka under perioden.
- Arbetsförmedlingen ska, med säkerställd kvalitet i arbete, förkorta tiden från att en arbetssökande blir inskriven vid Arbetsförmedlingen till att en funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga är identifierad och registrerad. Den genomsnittliga tiden från det att en arbetssökande är aktualiserad

på Arbetsförmedlingen till att en funktionsnedsättning är registrerad ska minska med ca 10 dagar per år under perioden 2011–2016. Den genomsnittliga tiden ska minska från 230 dagar år 2009 till 180 dagar 2016.

- Vid Arbetsförmedlingens upphandling av arbetsmarknadspolitisk verksamhet ska krav på tillgänglighet alltid ställas i förfrågningsunderlag och finnas med i avtal.

Delmål för Arbetsmiljöverket

- Arbetsmiljöverket ska i sitt föreskriftarbete fortsatt analysera, uppmärksamma och beakta konsekvenser för tillgänglighetsfrågor.
- Arbetsmiljöverket ska fortsatt aktivt bevaka standardiseringsarbeten avseende tillgänglighet och användbarhet.
- I Arbetsmiljöverkets utbildningar för inspektörer och handläggare, tillsyns- och påbyggnadsutbildningen, ska tillgänglighetsfrågor ingå. Minst en årlig nationell eller regional tillsynsaktivitet där tillgänglighetsperspektivet ingår ska genomföras från verksamhetsåret 2012.
- Arbetsmiljöverket ska ta fram en kommunikationsplan med förslag på informationsaktiviteter gällande tillgänglighet under verksamhetsåret 2011.
- Arbetsmiljöverket ska förbättra sina resultat, avseende grundläggande kriterier, i Handisams myndighetsenkät med en årlig ökning med i genomsnitt 2 poäng, dvs. med 12 poäng totalt för hela perioden 2011–2016.
- Arbetsmiljöverket ska utveckla och fördjupa samverkansformer/nätverk inom området funktionshinder med Handisam, Boverket, Statens skolverk, Statens skolinspektion, Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan.
- Arbetsmiljöverket ska utveckla formerna för samråd med funktionshinderrörelsen och minst två årliga samrådsmöten ska genomföras.

Utbildningspolitik

Delmål för Statens skolverk, Statens skolinspektion och Specialpedagogiska skolmyndigheten

- Förutsättningarna för alla barn, elever och vuxenstuderande oavsett funktionsförmåga att utvecklas så långt som möjligt ska öka genom förbättringar av förskolors och skolors generella verksamhet.
- Förskolor och skolor ska förbättra sitt arbete med att göra anpassningar av verksamheten när så behövs för att undanröja

hinder för barn, elever och vuxenstuderande med funktionsnedsättning.

- Skolor ska genom ett kontinuerligt utvecklingsarbete se till att personalen har hög tilltro till alla elevers och vuxenstuderandes förmåga och visa höga förväntningar på deras skolprestationer. Detta måste i högre grad än hittills gälla även elever och vuxna med funktionsnedsättning.
- Möjligheterna för elever med funktionsnedsättning att välja skola liksom möjligheterna för vårdnadshavare till barn med funktionsnedsättning att välja förskola ska bli bättre genom en ökad tillgänglighet.
- Kunskapen om hur skolors och förskolors lokaler kan bli mer tillgängliga ska öka hos huvudmän, rektorer, lärare, förskollärare och övrig skolpersonal.
- Kunskapen ska öka bland skolhuvudmän och personal i skola och förskola om de konsekvenser för barns, elevers och vuxnas lärande och kunskapsutveckling som en funktionsnedsättning kan medföra.
- Skolors kännedom om var de kan få råd och stöd i frågor rörande konsekvenserna för skolarbetet av en funktionsnedsättning ska öka.
- Tillgången till och kännedomen om olika lärverktyg, som t.ex. anpassade läromedel och digitala lärverktyg ska öka.
- Skolors och skolhuvudmäns kännedom om hur it-stöd ska utformas för att vara tillgängliga för alla ska öka.

Socialpolitik

Delmål för Socialstyrelsen

- Alla, inklusive personer med funktionsnedsättning, har tillgång till vård och omsorg efter behov oberoende av kön, ålder, födelseland och bostadsort.
- Kunskapen om orsakerna till långa väntetider mellan beslut och verkställighet ska öka, liksom om hur problemen ska kunna rättas till utan att rättssäkerheten åsidosätts.
- Genom tillsyn av arbetet med genomförandeplaner bidrar Socialstyrelsen till att barn, ungdomar och vuxna i ökande utsträckning kommer till tals, blir lyssnade till och kan utöva inflytande över insatsernas genomförande.
- Stödet till anhöriga till personer med funktionsnedsättning ökar genom information och vägledning till kommunerna samt genom att följa upp stödinsatsernas omfattning och inriktning.

Folkhälsopolitik

Delmål för Statens folkhälsoinstitut

- Kontinuerlig uppföljning av hälsans bestämningsfaktorer med avseende på personer med funktionsnedsättning.
Uppföljningen omfattar:
  - självskattad hälsa, socialt deltagande och ekonomiska villkor hos personer med funktionsnedsättning,
  - hälsan hos föräldrar med funktionsnedsättning och föräldrar till barn med funktionsnedsättning, samt
  - tillgång till arbetet, oro för att förlora arbetet, stillasittande fritid, övervikt och rökning.
- Uppföljning av hälsofrämjande och förebyggande insatser nationellt, regionalt och lokalt. Med detta avses hur folkhälsoaspekter inkluderar personer med funktionsnedsättning i kommuners styrdokument samt i hälsofrämjande och förebyggande arbete.

Ökad fysisk tillgänglighet

Delmål för Boverket

- En bättre kommunal tillsyn över hur bestämmelserna om tillgänglighet och enkelt avhjälpna hinder följs.
- En förbättrad tillämpning av bestämmelserna om enkelt avhjälpna hinder.
- Fler kommuner ska ha inventerat sitt flerbostadshusbestånd ur tillgänglighetssynpunkt.
- Funktionshindersperspektivet ska tydligt avspeglats i den fysiska planeringen vid utgången av 2016.
- Senast 2016 ska kommunerna utöva en väl fungerande hantering av bostadsanpassningsbidraget med en hög grad av rättssäkerhet.

Transportpolitik

Delmål för Transportstyrelsen, Trafikverket och Sjöfartsverket

- Bytespunkterna inom det nationellt prioriterade nätet av kollektivtrafik ska i ökad omfattning kunna användas av personer med funktionsnedsättning. Etapp 1 av det prioriterade nätet avslutades 2010 och under tidsperioden 2011–2016 ska etapp 2 av nätet åtgärdas. Det innebär att arbetet med att åtgärda statlig transportinfrastruktur ska fortsätta.

- Samverkan mellan berörda aktörer inom transportsektorn ska öka och effektiviseras för att uppnå inriktningsmålet.
- Andelen personer med funktionsnedsättning som upplever att de har möjlighet att använda transportsystemet ska öka.

It-politik

Delmål för Post- och telestyrelsen (PTS)

- PTS arbete ska bidra till att fler generella IKT-lösningar kan användas av så många som möjligt, oavsett funktionsförmåga.
- Standarder som tas fram och revideras inom elektronisk kommunikation och post ska i högre grad skapa förutsättningar för att tjänster och produkter kan användas av så många som möjligt.
- Minst fem av de utvecklingsprojekt PTS finansierar ska leda till märkbara, användbara lösningar för målgrupperna.
- Minst tre av de utvecklingsprojekt PTS finansierar ska leda till användbara lösningar enligt principen "Design för alla".
- PTS ska tillhandahålla kommunikationstjänster för personer med funktionsnedsättning. Tjänsterna ska hålla hög kvalitet, ligga i framkant tekniskt, och uppfylla användarnas behov.

Delmål för Kammarkollegiet

Kammarkollegiets it-upphandling:

- ska bidra till att fler generella it-lösningar kan användas av så många som möjligt, oavsett funktionsförmåga.
- ska i sina ramavtalsupphandlingar för it tillämpa en "katalog" av krav på användbarhet och tillgänglighet.
- ska verka för att det för användbarhet och tillgänglighet utvecklas ett system med upphandlingskrav analogt med det som finns på miljöområdet.
- ska i relevanta ramavtalsupphandlingar för it bidra till att den offentliga förvaltningen har tillgång till kompetens för utveckling av tillgängliga webbplatser.
- ska bidra till ökad kunskap och beställarkompetens vad avser användbarhet och tillgänglighet.

Kultur, medier och idrott

Delmål för Statens kulturråd

- Samtliga kulturinstitutioner inom teater-, dans-, musik-, litteratur-, biblioteks-, musei- och utställningsområdena som får statsbidrag ska ha en handlingsplan för ökad tillgänglighet senast 2013.
- Samtliga kulturinstitutioner inom teater-, dans-, musik-, litteratur-, biblioteks-, musei- och utställningsområdena som får statsbidrag ska ha åtgärdat enkelt avhjälpta hinder senast 2016. Detta gäller även fria grupper m.fl. i den omfattning det kan anses skäligt.
- Samtliga kulturinstitutioner inom teater-, dans-, musik-, litteratur-, biblioteks-, musei- och utställningsområdena som får statsbidrag ska ha webbplatser och e-tjänster som är tillgänglighetsanpassade senast 2016. Detta gäller även fria grupper m.fl. i den omfattning det kan anses skäligt.

Delmål för Riksantikvarieämbetet

- Riksantikvarieämbetet har en föredömlig, samlande, stödjande och pådrivande position i arbetet med att genomföra funktionshinderspolitiken på nationell och regional nivå, så att personer med funktionsnedsättning, i rimlig omfattning, kan ha samma möjligheter att verka inom Riksantikvarieämbetets ansvarsområde och ha tillgång till dess tjänster.

Rättsväsendet och Migrationsverket

Delmål för Brottsoffermyndigheten

- Brottsoffermyndigheten, BrOM, ska öka sina medarbetares kompetens beträffande förutsättningar och behov hos personer med funktionsnedsättning samt brottsoffer med funktionsnedsättning.
- BrOM ska öka kunskapen om vilka hinder som finns i rättsväsendet för personer med funktionsnedsättning och hur hindren kan motverka deltagande i och tillgång till rättsväsendet på lika villkor som andra i vårt samhälle. Detta gäller även företrädare för övriga rättsväsendet som utbildas av BrOM inom ramen för ordinarie verksamhet.
- BrOM ska säkerställa att brottsoffer med funktionsnedsättning får ett gott bemötande samt en god tillgänglighet till myndighetens verksamhet. Detta gäller även företrädare för övriga

rättsväsendet, som utbildas av BrOM inom ramen för ordinarie verksamhet.

- De kunskaper som BrOM förvärvat om brottsoffer med funktionsnedsättning ska användas vid BrOMs externa arrangemang.
- Vittnesstödsverksamheternas samordnare samt polisens brottsoffersamordnare ska särskilt få kunskap om de hinder som finns beträffande möjligheterna för brottsoffer och vittnen med funktionsnedsättning att ta tillvara sina rättigheter i kontakter med polis- och domstolsväsendet.

Delmål för Domstolsverket

- All personal i Sveriges Domstolar ska genom e-utbildning stärka sin kompetens kring förutsättningar och behov hos personer med funktionsnedsättning.
- I redan befintliga chefsutbildningar och kurser i bemötande ska förutsättningar och behov hos personer med funktionsnedsättning vägas in.

Delmål för Migrationsverket

- Möjligheten för personer med funktionsnedsättning att kommunicera med Migrationsverket och ta del myndighetens information och tjänster ska öka.
- Den fysiska tillgängligheten till Migrationsverkets lokaler för personer med funktionsnedsättning ska öka.

Delmål för Rikspolisstyrelsen

- Polisens utbildningsinsatser kring förutsättningarna och behov hos personer med funktionsnedsättning ska stärkas.
- Polisens interna information om förutsättningarna och behov hos personer med funktionsnedsättning ska förbättras.
- Möjligheten för personer med funktionsnedsättning att kommunicera med polisen och ta del av myndighetens information och tjänster ska öka.